

OBJECTIUS

El curs té per finalitat proporcionar una formació teòrico-pràctica de les etapes del desenvolupament del llenguatge infantil en relació als aspectes cognitius i socials.

Per aquesta raó, el curs inclou elements de caràcter teòric-exposició i presentació d'articles i treballs i pràctic, exemples i situacions obtinuts a partir de gravacions realitzades amb nens de diferents edats. Les sessions de caràcter pràctic tenen per finalitat facilitar la comprensió dels temes exposats.

AVALUACIÓ

Els estudiants hauran de realitzar una sèrie de lectures referides a textos bàsics del desenvolupament del llenguatge infantil.

Hi haurà dos exàmens parciais, el primer es realitzarà en el curs del mes de gener i el segon durant el mes de maig. Paral·lelament, i assessats per la professora, els estudiants hauran de desenvolupar un treball monogràfic sobre un dels temes que prèviament hauran escollit i que els hi haurà estat proposat.

Per aprovar el curs és imprescindible aprovar els dos exàmens parciais, i realitzar el treball monogràfic.

PROGRAMA

1. Presentació de les principals línies de treball dedicades a l'estudi del Llenguatge infantil.
 - 1.1 Els treballs inicials
 - 1.2 El punt de vista cognitivista. La Psicolingüística de l'Escola de Gi-nebra.- Els treballs de J. BRUNER
 - 1.3 El punt de vista innatista. La Psicolingüística inspirada en Chomsky.- El determinisme biològic (Lennesberg)
 - 1.4 El llenguatge instrument de socialització. Els treballs de l'escola

sòrica.- Aspectes funcionals i socio-semàntics del llenguatge (Holliday)

1.5 Les tres dimensions del llenguatge: continguts, forma iús (L.Bloom)

1.6 El punt de vista sociolongüístic = interacció llenguatge i medi social.

2. METODOLOGIA

Estudis longitudinals i transversals.- El mètode experimental i l'observació.- Els Índex de desenvolupament.- Les proves estandarditzades.

3. LES ETAPES DE L'ADQUISICIO DEL LLENGUATGE

3.1 L'Etapa pre-lingüística. El ler. any de vida

Dotació Biològica del nadó.- La maduració de les vies acústiques i visuals.- La interacció nen-adult.- Les bases de la comunicació (gestual i verbal).- Les primeres emissions vocalíques = el balbutieig i el lalieg.

3.2 L'etapa lingüística. Període comprés entre 1'any i els 2 anys

Desenvolupament cognitiu i social = la representació. La funció simbòlica i l'adquisició de signes socials.- De la comunicació gestual a l'oral.- La capacitat d'imitar.- El medi social i familiar = i la creació de significat.- Les primeres paraules.- les construccions del camp semàntic = generalització i deducció.- Les produccions verbals amb les paraules.- L'estil telegràfic.- Els nens expressius i els nens referencials.

3.3 El desenvolupament del sistema lingüístic. Període dels 2 als 5 anys

3.3.1 El sistema fonològic.- L'ordre d'adquisició dels fonemes.- Interpretacions.- Procés d'assimilació i de substitució en l'aprenentatge.

3.3.2 El desenvolupament lèxic i morfosintàctic.- Augmentde vocabulari.- Les frases simples: afirmatives, interrogatives i negatives.- El gènere i el nombre.- Els pronoms i els determinants

3.3.3 El desenvolupament de la frase verbal.- El temps, el mode i l'aspecte en l'aprenentatge del verb.- Adverbis i conjuncions de temps.- Oracions complexes: coordinades, subordinades i de relatiu.

3.3.4 L'aprenentatge de les categories lingüístiques complexes. Període posterior als 5 anys.- Relacions entre desenvolupament lingüístic i cognitiu.- La veu passiva.- L'activitat metalingüística.- Diferents tipus de discurs: el discurs en situació, el relat i la narració autobiogràfica, el discurs teòric.- La gramàtica de les històries: en-

tendre, recordar i explicar històries.

4. L'APRENENTATGE DE LA LLENGUA ESCRITA. LECTURA I ESCRIPTURA

Els signes gràfics.- Els mètodes d'aprenentatge de la lectura.- Xifrar, desxifrar i comprensió lectora.- Lectura i activitat cognitiva.

5. UTILITZACIÓ DEL LLENGUATGE EN DIFERENTS CONTEXTES COMUNICATIUS

5.1 La conversa entre nens = capacitat d'adaptar-se a l'interlocutor
5.2 La conversa a l'aula = interacció nen-mestre
5.3 Les variacions socials i personals

5.3.1 El bilingüisme

5.3.2 Classes socials i llenguatge

BIBLIOGRAFIA

- BIECUA, J.M. ¿Qué es hablar?. Barcelona. Aula Abierta Salvat. 1982
BERNSTEIN, B Langage et classes sociales. Paris: Editions de Minuit. 1975
BRONCKART, J.P. Teorías del lenguaje. Barcelona: Ed. Herder. 1982
BRONCKART, J.P. y otros La génesis del lenguaje. Madrid: Pablo del Río.1978
BROWN, R. Psicolinguística. Méjico: Trillas. 1982
BOUTON, Ch. El desarrollo del lenguaje. Buenos Aires. Ed.Abril, 1982
BRUNER, J. La parla dels infants. Vic. Eumo Editorial. 1985
BRUNER, J. Acción, pensamiento y lenguaje. Madrid: Alianza Psicología. 1984
COHEN, R. L'apprentissage précoce de la lecture. Paris: P.U.F. 1977
CROWDER, R.G. Psicología de la lectura. Madrid: Alianza Editorial. 1985
CRYSTAL, D. Lenguaje infantil, aprendizaje y lingüística. Barcelona: Ed. Mèdico y Técnica. 1981
DALE, Ph. El desarrollo del lenguaje. Madrid: Alianza Universidad. 1980
FERREIRO, E., GOMEZ PALACIO, M. Nuevas perspectivas sobre los procesos de lectura y escritura. México: Siglo XXI Editores. 1982
FOUCAMBERT, J. La manière d'être lecteur. Paris: Sermap. 1976
ED. Mèdico y Técnica. 1982
GARVEY, C. El habla infantil. Madrid: Morata. 1987
HERNANDEZ PINA, F. Teorías psicosociolingüísticas y su aplicación a la adquisición del español como lengua materna. Madrid: Siglo XXI. Edit. 1984
LENNEBERG, E. Fundamentos biológicos del lenguaje. Madrid: Alianza Universitaria